

Nr 226.

Av fröken Liljedahl m. fl., om viss ändring av lagen den 14 juni 1929 om försäkring för vissa yrkessjukdomar.

Som grundprincip för lagen om vissa yrkessjukdomar ligger att endast sådana sjukdomar omfattas av försäkringen, vilkas uppkomst utan större svårighet kan ledas tillbaka till arbetet eller därmed sammanhängande förhållanden. På grund härav äro icke sådana sjukdomar medtagna, som icke i regel kunna tillräckligt tydligt skiljas från andra åkommor. Vidare äro sådana sjukdomar uteslutna, som kunna uppkomma både till följd av inverkan av arbetsförhållandena och av andra orsaker utan att uppkomstättet i det speciella fallet kan med tillräcklig grad av säkerhet fastställas.

Denna grundprincip har bevarats även sedan lagens tillämpningsområde vid flera tillfällen utvidgats antingen genom utökning av antalet angivna sjukdomar eller antalet sjukdomsalstrande ämnen. Bl. a. ha under lagen hänförs vissa sjukdomar under förutsättning att sjukdomen uteslutande eller till övervägande delen förorsakats av den försäkrades arbete. För andra sjukdomar gäller som villkor, att den försäkrades arbete består i yrkesmässigt meddelande eller utövande av sjukvård eller barnavård o. d.

Vid nyligen vidtagen komplettering av lagen infördes under dess tillämpningsområde bl. a. sjukdomen epidemisk hepatit. I fråga om denna sjukdom framgick det av en av medicinalstyrelsen företagen undersökning bland i epidemisk gulsot insjuknad personal vid landets sjukvårdsinrättningar, att av antalet insjuknade 53 % hade kommit i beröring med gulsotspatient under arbetsutövningen. Denna andel ansågs vara till fyllest för att i fråga om sjukvårdspersonal i det särskilda fallet kunna fastställa sambandet mellan insjuknandet och arbetet och sålunda hänföra sjukdomen till yrkes-sjukdomarna.

Det torde nu övervägas, huruvida inte även tuberkulos borde på samma villkor som den epidemiska hepatiten räknas som yrkessjukdom. Sjukvårdspersonalen är här på ett uppenbart sätt utsatt för smittorisk. Det torde inte föreligga några större svårigheter att i det särskilda fallet fastställa sambandet mellan ett insjuknande i tuberkulos och arbetet.

Svårigheten att erhålla personal till sanatorier och tuberkulossjukstugor har under de senaste åren, med den brist på arbetskraft som förevarit och fortfarande råder, alltmera tilltagit. Faran för smittan och vetskapen om det men, en sådan smitta kan medföra, göra att man hellre söker sig till arbetsplatser, där man är försäkrad mot de skador, som kunna förorsakas

genom arbetsutövningen. Frånsett dessa orsaker, som delvis kunna härledas till nuvarande brist på arbetskraft, finna vi det synnerligen önskvärt och väl berättigat, att den sjukvårdspersonal, som under yrkesutövning löper så stor risk att ådraga sig en sjukdom som kan medföra varaktigt men och invaliditet, bör få komma i åtnjutande av det skydd, lagen om försäkringar mot yrkessjukdom ger.

I socialvårdskommitténs betänkande XIX: Utredning och förslag angående yrkesskadeförsäkringslag m. m. ha de sakkunniga icke tagit ställning till frågan, om tuberkulos skall betraktas som yrkessjukdom eller ej, utan förorda, att det skall ankomma på Kungl. Maj:t att efter riksdagens hörande eller på förslag av medicinalstyrelsen och statens institut för folkhälsan bestämma därom.

I socialförsäkringsutredningens betänkande — Sjukförsäkring och yrkesskadeförsäkring — (SOU 1952:39) förorda sakkunniga att »ersättningsrätt oberoende av 'ämnesförteckning' medges för alla sjukdomar, som orsakats av arbetet genom inverkan av ämne eller annan substans eller genom inverkan av strålände energi. Vad beträffar yrkessjukdomarna i övrigt, d. v. s. de i 1 § 2 st. yrkessjukdomsförsäkringslagen upptagna sjukdomar, som inte är 'ämnessjukdomar', anser utredningen det inte möjligt avvara en förteckning. För ersättningsrätt vid sådana sjukdomar kräves enligt utredningens förslag, att sjukdomen finnes upptagen i en av Kungl. Maj:t efter hörande av riksdagen utfärdad förteckning.»

Med anledning av det ovan framförda få vi hemställa,

att riksdagen måtte besluta om sådan ändring av lagen den 14 juni 1929 om försäkring för vissa yrkessjukdomar, att densamma även omfattar tuberkulos i de fall där sjukdom förorsakats av den försäkrades arbete, under förutsättning att arbetet bestått i yrkesmässigt utövande av sjukvård eller förlossningsvård.

Stockholm den 22 januari 1953.

Edith Liljedahl.

Brita Elmén.

Ingrid Andrén.
